

LIVET I BERLIN

Må russerne oppgi en rasjonell utnyttelse av sin sone på grunn av arbeidernes flukt til andre soner?

Morgenbladet
10.2.46
Av Harry Davies.

Det er ikke lett å få tillatelse til å besøke den russiske sone i Berlin. Man må ha gode forbindelser og et utmerket omdømme i de forskjellige soner, og særlig i «Sjukovs kvarter».

Triumfbue blant ruinene.

Den russiske sonen er helt forskjellig fra de andre sonene. Mens det i den amerikanske, engelske og franske sonen ble satt full kraft i oppryddingsarbeidet for så vidt mulig å fjerne krigens spor, er den russiske sonen preget av dysterhet og trøstesløshet. Ruinene ligger der som før, og murbrokker og rester av hus og barrikader og kjøretøyer legger store hindringer i veien for trafikken. Selve organiseringen av arbeidet og anvendelsen av kvinner, oldinger og barn til tungarbeid synes for en stor del å ha skylden for at det ikke er lyktes russerne å rydde noe nevneverdig opp i sin del av den krigsherjede tyske hovedstad.

Ikke desto mindre har russerne funnet høve til mellom ruinene å reise minnemonumenter om sine store seire, med innskrifter som: «Den røde armés styrke har overvunnet de andre makter», «Det russiske folk nærer intet hat mot det tyske folk, for i Sovjet-Samveldet er alle raser og alle folk likestilt», etc.

Spesialarbeiderne og teknikerne forlater den russiske sonen.

I de første okkupasjonsmånedene gikk millitærmyndighetene inn for å rekvirere alt som kunne være av nytte. Hele tog med varer og industriutstyr ble sendt til Sovjet-Samveldet. Nå er imidlertid disse forsendelsene opphørt.

Da det industrielle utstyr ikke kunne nyttiggjøres i Sovjet-Samveldet på grunn av at de russiske teknikere ikke var fortrolig med det utstyr som ble nyttet i de tyske fabrikker, endret de russiske okkupasjonsmyndigheter sine planer. Man lar utstyret bli på plass, og man forsøker å få i gang igjen fabrikkene ved å trekke til seg det størst mulige antall tyske arbeidere. Varene blir så sendt til Sovjet-Samveldet. I alt 250 000 tyske arbeidere av de to kjønn arbeider nå ved fabrikkene i den russiske sonen i Berlin.

Spesialistene er meget ettertraktet. Arbeidskontorene tilbyr dem endog fordelaktige betingelser for å ta arbeid i Sovjet-Samveldet. Men de tyske teknikere som synes å frykte at kontraktene ikke vil bli holdt, setter alt inn på å komme seg bort fra den russiske sonen for ikke å risikere å bli utskrevet og sendt til Sovjet-Samveldet mot sin vilje. Dette har skapt en mangel på kvalifisert arbeidskraft, slik at det er blitt vanskelig for russerne å få gjennomført sine arbeidsplaner. Således måtte for en tid siden produksjonen av jernbaneskinner stanses av mangel på spesialarbeidere, og russerne måtte gå til tvangsutskrivning av teknikere for å få arbeidet utført.

Arbeidsledige settes inn i arbeidskompaniene.

I den russiske sonen er arbeidskontrollen betydelig strengere enn i de andre sonene. Det tillates ikke at noen går arbeidsledig mer enn 10 dager. Overskrides denne tiden, sender arbeidskontoret, der alle obligatorisk må være innskrevet, de arbeidsledige til oppryddingslag, gruvearbeid eller lemmer dem inn i andre arbeidskompanier. Med disse metodene har russerne oppnådd å bli fryktet og adlydt av tyskerne. Man kjenner jo tyskernes passivitet og disiplin overfor hvilke som helst myndigheter, bare vedkommende myndighet er tilstrekkelig sterk og organisert.

Landet uten søndager.

I en fabrikk som nettopp er satt i gang, reparerer man hjul for Den røde hær. Hver arbeider har rett til dobbelt matrasjon og han tjener to og en halv mark pr. dag for en arbeidsdag på 11 timer.

Etter russisk mønster er den ukentlige hviledag og de kirkelige høytider forsvunnet fra almanakken. De tyske arbeidere håper imidlertid at den nye religiøse orientering som er konstatert i selve Sovjet-Samveldet også vil komme til den russiske okkupasjonssonen, slik at man iallfall kan få tilbake søndagen. Om dette håpet vil gå i oppfyllelse må framtiden vise.

(Copyright AFP, Paris,
og «Morgenbladet».)

Harry Davies.